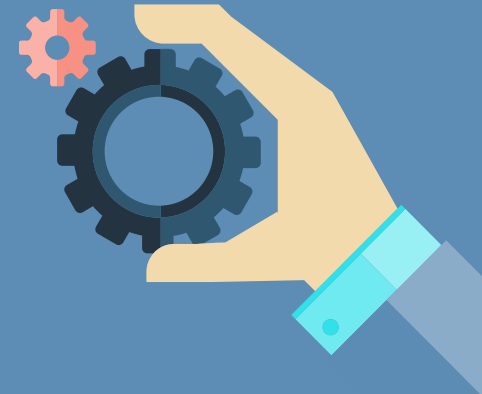

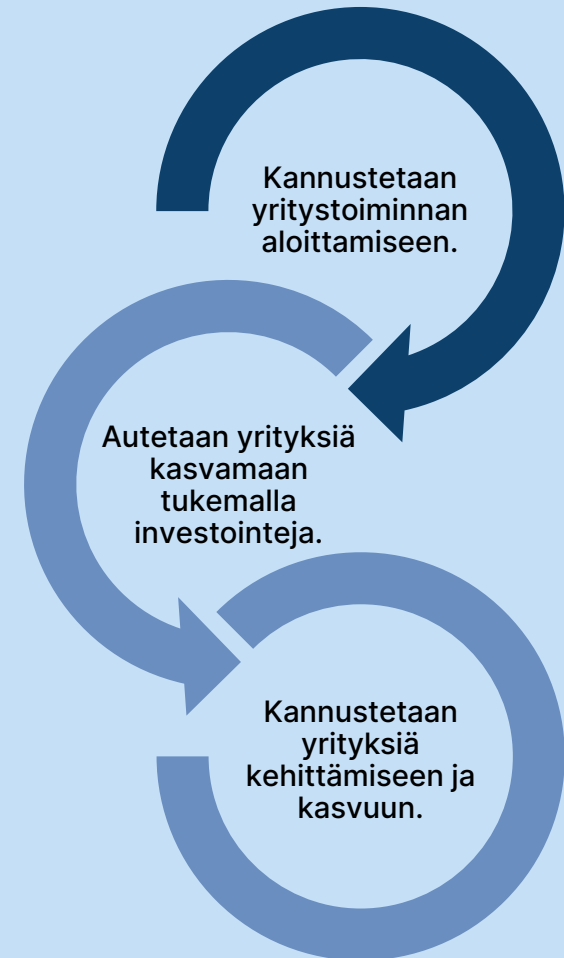
Maaseudun yritystuet 2023-2027

Panu Kässä, Keski-Suomen ELY-keskus
Rahoitusinfo 7.6.2023

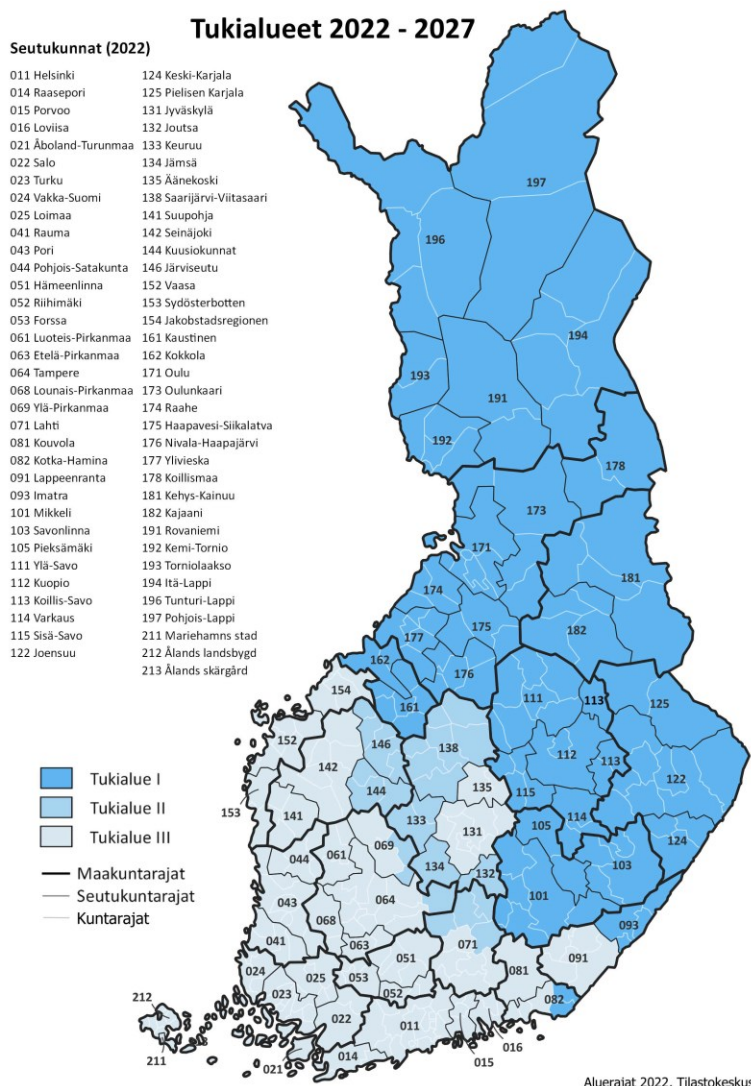

Yritystuet

- Yritys maaseutualueella
 - Toimipaikka rajatulla toteutusalueella
 - Koko Keski-Suomi pl. Jyväskylän kaupunkialue
 - Kotipaikka EU:n alueella
- Mikro- ja pienet yritykset
 - Maataloustuotteiden jalostuksessa myös keskisuuret yritykset
- Yritysmuodot
 - luonnollinen henkilö
 - avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö
 - osakeyhtiö ja osuuskunta
- Maatilan yhteydessä harjoitettava yritystoiminta

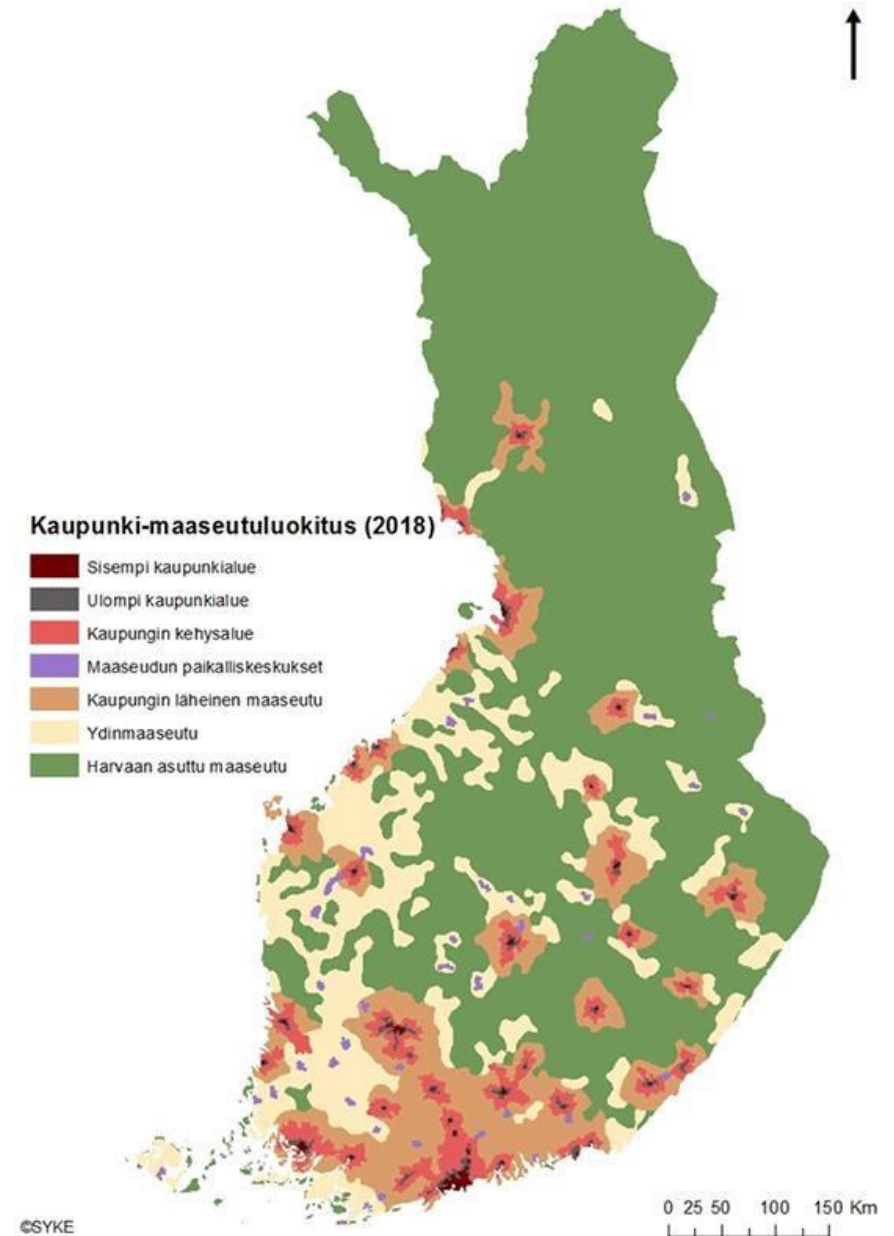
Keski-Suomen ELY-keskus -tukialuetta II ja III

- Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetussa laissa tarkoitettuista tukialueista vuosina 2022–2027 määrittää Suomen
- I ja II -tukialueet. Asetus (467/2022)
- Jämsä, Joutsa, Luhanka, Keuruu, Multia, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi ja Viitasaari kuuluvat II tukialueeseen.
- Muut alueet kuuluvat III tukialueeseen.

Kaupunki-maaseutu –luokitus 2018

- Ydin- ja harvaanasutun maaseudun alueilla tuki on mahdollista myöntää korotettuna
- Vuonna 2020 julkaistua luokitusta käytetään koko ohjelmakausi
- Luokituksen mukaiset maaseudun paikalliskeskukset luetaan yritystukia myönnettäessä kuuluvaksi siihen maaseututyyppiin, joka ympäröi paikalliskeskusta
- <https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=816018cf62ef40899ca26b8d17e24902>

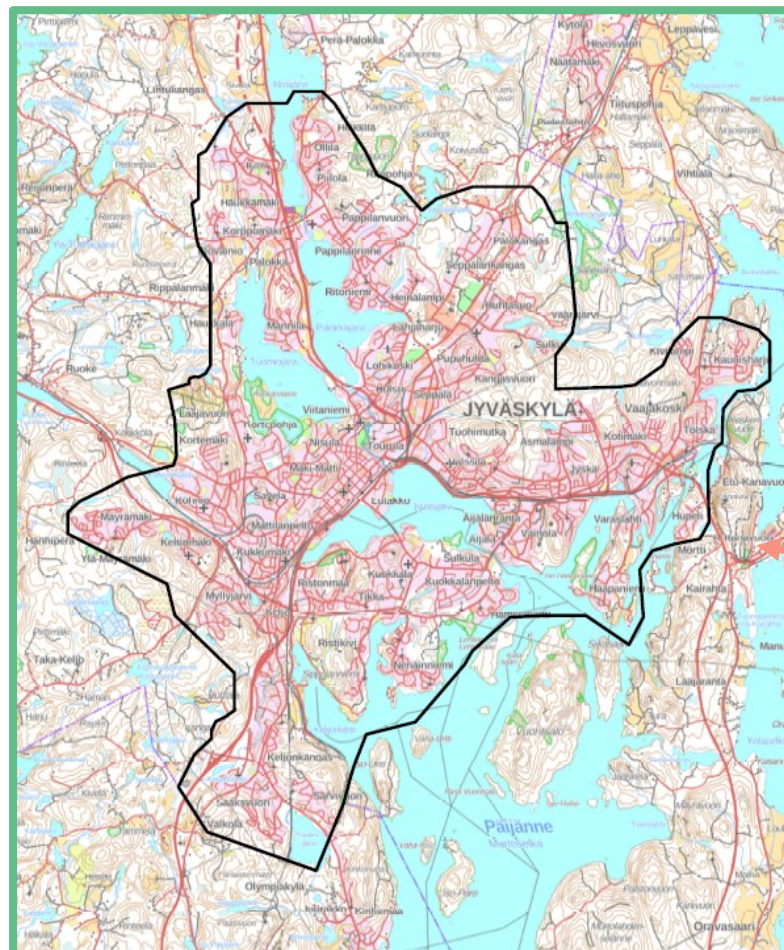
Tukikelpoinen toteutusalue

Keski-Suomi on kokonaan tukikelpoista aluetta pl. Jyväskylän kaupunkialue

Maaseuturahoitusta ei voida myöntää yrityksille, jotka sijaitsevat kartalle rajatun alueen sisäpuolella.

[Avaa suurempi aluerajauskartta](#) (ely-keskus.fi)

Jyväskylän aluerajaus

Yritystuet, ELY-keskus ja Leader, työnjako

	Käynnistäminen	Investoinnit	Kehittäminen
ELY-keskus 5 välinettä	Monialaiset maatilat: maa- ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan monipuolistamiseen, 5 000 / 10 000 €	Aineelliset ja aineettomat: 1. Uusiutuva energia sekä biopolttoaineiden tuotanto ja jakelu: 20-50 % 2. Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen: 15-35 % 3. Muiden toimialojen yritysinvestoinnit: 20-35 % Mikro-, pien- ja keskisuuret yritykset (2 kohta). Investoinnin toteutusvaihtoehtojen selvittämiseen tuki 50% 3 000 - 50 000 euron kustannuksista	• Uusille tai toimiville mikro- ja pienyrityksille • Maataloustuotteita jalostaville keskisuurille yrityksille. • Myös monialaisille mautiloille • 5 000 - 100 000 € kustannukset • tuki 50 %
Leader 9 välinettä	Yrittäjyyuskokeilu: 2 500 € / tuensaaja Omistajanvaihdon avulla: 2 500/5 000 € / tuensaaja Osa-aikainen yrittäminen: 5 000 € / tuensaaja yritys Päätoiminen yrittäminen: 7 500 € / tuensaaja yritys Maatalouden kokeilutuki: 2 500/ 5 000/ 7 500 euroa	Aineelliset ja aineettomat: 20-35 % vähintään 5 000 euron tukikelpoisista kustannuksista ja enintään 100 000 euron tukikelpoisista kustannuksista. Paikallislähtöisesti toimivat aloittavat, osa- aikaiset, päätoimiset pääsääntöisesti enintään 5 henkilöä työllistävät mikroyritykset ja vastaavankokoiset monialaiset maatilat.	Yritystoiminnan suunnitteluvaihe: 1 000 € / tuensaaja Yritystoiminnan aloittamisvaihe: 2 000 € / tuensaaja Yritystoiminnan kehittämisen vaihe: 3 000 € / tuensaaja

ELY-keskuksen myöntämät yritystuet

Mikro- pienet yritykset,
ei annex I

Investointiavustus
Kehittämisavustus

Maataloustuotteiden jalostus
ja kaupanpito (pk yritykset)

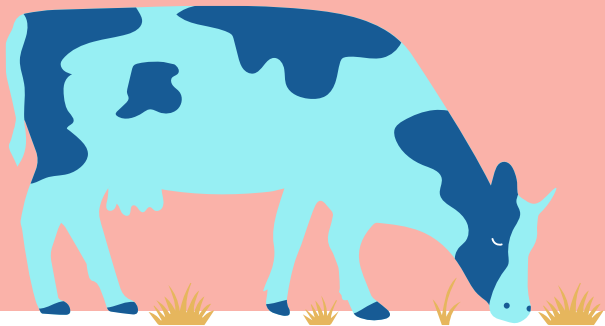
Investointiavustus
(Kehittämisavustus)

Maatilakytäinen yritystoiminta

Käynnistystuki
Investointiavustus
Kehittämisavustus

- Kehittämisavustus
 - Maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen toimintaan
 - Ulkopuolisen asiantuntemuksen hankintaan
 - Aloittavalle tai toimivalle yritykselle
 - Myös investointien toteutettavuustutkimuksiin
- Käynnistystuki
 - Maatilalla harjoitettavaan maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan
- Investointiavustus
 - Aineelliset ja aineettomat investoinnit
 - Tukitasojen porrastus maaseututyypeittäin ja tukiväyhykkeittäin
 - Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit
 - Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitäminen
 - Mikro- ja pienyritysten sekä maatilakytäisen yritystoiminnan investoinnit

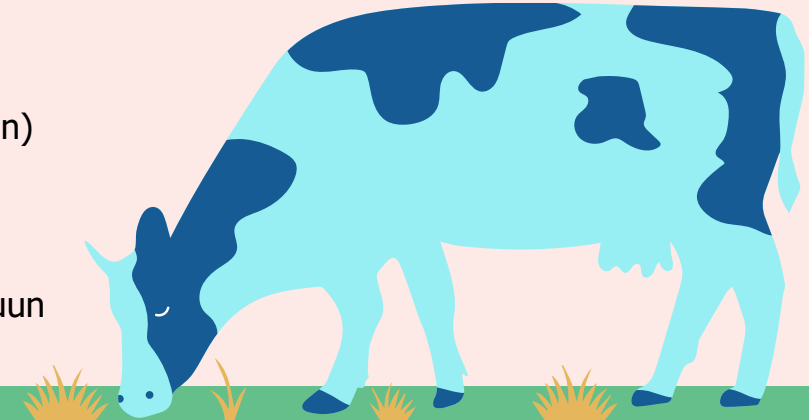
Maatilat

Maatilakytäinen yritystoiminta

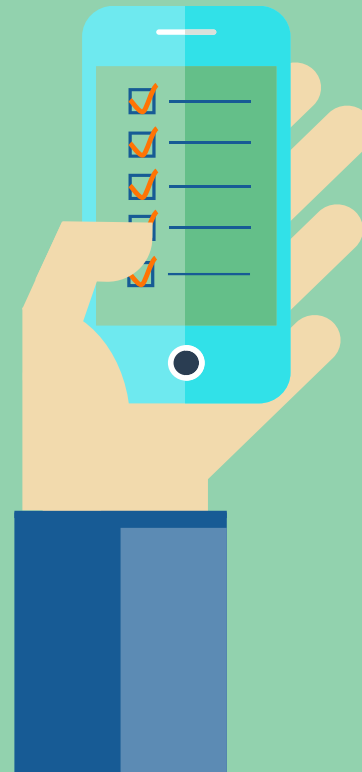
Käynnistystuki maatilakytäisen yritystoiminnan aloittamiseen

- Alkutuotannon ulkopuoliseen toimialaan kuuluvan uuden yritystoiminnan käynnistämiseen
- Harjoitetaan maatilaa Y-tunnuksella ja maatilaa kanssa yhteinen verotus
- Muu yritystoiminta on oltava erotettavissa kirjanpidossa/muistiinpanoissa maatilaa tuloista
- Vakioitu kertakorvaus 5 000 tai 10 000 euroa
- Haetaan ELY-keskukselta ja tuki enintään 10 000 euroa rahoituskauden aikana samalle hakijalle.
- Tavoitteena vähintään 15 000 euron liikevaihto vuodessa.
- Yritystoiminta yhdessä maa- ja metsätalouden kanssa tuo pääasiallisen toimeentulon yrittäjälle.
- Asiantuntijapalvelut, koulutukset, vuokrat, pienhankinnat, käyttömaksut, matkat, aineet ja tarvikkeet, kokeiluihin
- **Investointituki** aloittamiseen ja laajentamiseen
 - ELY-keskus tai Leader-ryhmä, tukitaso 20-35 %
- **Investoinnin toteutettavuustutkimus** (ELY-keskus, 50 % 3 000 - 50 000 euron kustannuksiin)
 - Investoinnin toteuttamisvaihtoehtojen selvittelyyn
- **Kehittämisavustus** yritystoiminnan kehittämiseen
 - Leader-ryhmä: 2000 euron kehittämisspakketti kehittämis- tai investointihankkeen valmisteluun
 - ELY-keskus: 50 % 5 000 - 100 000 euron kustannuksiin

Maaseutualueiden yrittäjät muuhun yrittäjyyteen

Yritysten investoinnit, käynnistys ja kehittäminen

Tuet mikro- ja pienyrityksille

Maaseutuyritysten investointituki

- Yrityksille, joilla on kasvu- ja kehityspotentiaalia tuottaa tuotteita ja palveluita, joille on kysyntää
- Yritystä käynnistettäessä tai toimintansa vakiinnuttaneelle yritykselle
- Haetaan ELY-keskukselta
- 10 000–1,5 miljoonan euron kustannuksiin
- Tuki 20-35 %
- Aineelliset investoinnit
 - Rakennuksen hankinta(maapohjineen)
 - Rakentaminen (sis. Rakennuksen suunnittelukustannukset)
 - Koneet ja kalusto
- Aineettomat investoinnit
 - Patentit, valmistusoikeudet, tietokoneohjelmistot, käyttöluvat, tavaramerkit ym. aineeton käyttöomaisuus

Tuen määrä

ELY-investointituki tukialue II

(Viitasaari, Pihtipudas, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Saarijärvi, Keuruu, Multia, Jämsä, Kuhmoinen, Joutsa, Luhanka)

	Harvaan asuttu maaseutu	Ydinmaaseutu	Muu maaseutualue
Mikroyritykset	35 %	35 %	25 %
Pienet yritykset	30 %	30 %	20 %
Keskisuuret yritykset	25 %	25 %	20 %
Uudet biokaasulaitokset	50 %	50 %	50 %
Uusi uusiutuvan energian (lämpö, sähkö, liikennepolttoaineet) tuotantolaitos	30 %	30 %	30 %
Olemassa olevan laitoksen laajennus/parannus	20 %	20 %	20 %

Tuen määrä

ELY-investointituki tukialue III

(Jyväskylä, Muurame, Laukaa, Uurainen, Petäjävesi, Toivakka, Hankasalmi, Äänekoski, Konnevesi)

	Harvaan asuttu maaseutu	Ydinmaaseutu	Muu maaseutualue
Mikroyritykset	20 % tai 30 % *)	20 % tai 25 % *)	20 %
Pienet yritykset	20 % tai 30 % *)	20 % tai 25 % *)	20 %
Keskisuuret yritykset	25 %	20 %	15 %
Uudet biokaasulaitokset	50 %	50 %	50 %
Uusi uusiutuvan energian (lämpö, sähkö, liikennepolttoaineet) tuotantolaitos	30 %	30 %	30 %
Olemassa olevan laitoksen laajennus/parannus	20 %	20 %	20 %

Maaseudun yritystuet 2023-2027

Tukea ei myönnetä seuraaviin investointeihin:

- 1) eläinten hankintaan,
- 2) maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun traktorin tai muun koneen hankintaan,
- 3) liikennealan investointeihin,
- 4) puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaan,
- 5) korvausinvestointeihin,
- 6) energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyviin investointeihin,
- 7) toisen yhtiön osakkeiden taikka liiketoiminnan hankintaan. Poikkeus: kiinteistöyhtiön osakkeet toimitilaa varten.
- 8) investointiin, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle,
- 9) kiinteistön tai rakennuksen hankintaan julkisyhteisöltä, ellei hankintaa tehdä markkinaehtoisesti,
- 10) kokonaisteholtaan yli kahden megawatin uusiutuvan energian tuotantolaitokseen,
- 11) aurinko- ja tuulivoimaloihin tai
- 12) koneurakoinnin maansiirtokoneisiin.

Tukien yhteensovitus

- Tukea myönnettäessä otetaan huomioon vain **samaan hankkeeseen/investointiin** kohdistuva muu julkinen tuki.
 - toimintaryhmän myöntämä kuntaraha
 - Finnveran ko. investointiin kohdistuvaan lainaan tai takaukseen sisältyvä tuki
 - muu mahdollinen tuki kunnalta tai muulta julkiselta taholta (avustus, takaukseen sisältyvä tuki, tuettu laina)
- Ns. 75-prosentin sääntö on edelleen voimassa ryhmäpoikkeusasetuksen art. 14 mukaisissa aluetuissa = I ja II tukialueella myönnettävät 14 artiklan mukaiset investointituet.

Tuet mikro- ja pienyrityksille 1/2

Investoinnin toteutettavuustutkimus

- Suunnitellaan **investoinnin** toiminnallisuutta, koneiden ja laitteiden hankintaa tai rakentamisen vaihtoehtoja
- Selvitetään **investoinnin** taloudellisia, teknisiä tai toiminnallisia edellytyksiä ja toteuttamisen vaihtoehtoja
- Haetaan ELY-keskuksesta
- Tuen myöntäminen ei edellytä investoinnin toteuttamista
- Tukikelpoisina kustannuksina voidaan hyväksyä yrityksen ulkopuolelta hankittavista kehittämis- ja asiantuntijapalveluista aiheutuvia kustannuksia
- Tuki 50 % 3 000 - 50 000 euron kustannuksiin

Tuet mikro- ja pienyrityksille 2/2

Maaseutuyritysten kehittämistuki

- Kehittämisellä tarkoitetaan tuotteiden, palveluiden, tuotantomenetelmien, markkinoinnin, teknologioiden ja digitaalisten ratkaisujen kehittämistä sekä muuta yritystoiminnan uudistumista edistävää kehittämistoimea
- Kehittämistoimen tulee olla selkeästi erotettavissa yrityksen perusliiketoiminnasta
- Tukikelpoisia kustannuksia:
 - Yrityksen ulkopuoliset kehittämis- ja asiantuntijapalvelut
 - Vuokrat, matkakustannukset, tarvikkeet ja aineet
 - Palkkakustannukset (sis. lakisääteiset kulut) kehittämisestä voivat muodostaa enintään 50% hankkeen kokonaiskustannuksista
- Tukea voidaan myöntää enintään 50% hyväksyttävistä 5 000 - 100 000 euron kustannuksista

Uusiutuvaa energiaa ja/tai biopolttoaineita tuottavat yritykset

- Yritys tuottaa ja myy energiaa (lämpöä, sähköä) ja/tai biopolttoaineita (biokaasu, bioetanoli, biodiesel).
- Uudet enintään 2 MW:n laitokset.
- Toimivien laitosten laajennukset.
- **Investointituki**
 - ELY-keskus: 10 000 – 2 miljoonan euron kustannuksiin.
 - Laajennukset 20 %, uudet laitokset 30 %, biokaasulaitokset 50 %.
 - Elpymisvarojen kansallinen valtuus jaetaan uudella ohjelmakaudella.
- **Investoinnin toteutettavuustutkimus**
 - Investoinnin toteuttamisvaihtoehtojen selvittelyyn.
 - ELY-keskus: 50 % 3 000 - 50 000 euron kustannuksiin
- **Kehittämisavustus yritystoiminnan kehittämiseen**
 - ELY-keskus: 50 % 5 000 - 100 000 euron kustannuksiin

Maataloustuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämistä harjoittavat yritykset

- Yritys ostaa ns. annex I-listalla lueteltuja maataloustuotteita.
- Yritys myy, tai valmistaa ja myy ns. annex I-listalla olevia tuotteita.
- Yritys sijaitsee tukikelpoiselle maaseudulla.
- Tuen saajana voi olla myös keskisuuri yritys.
- Lisäksi tukea voidaan myöntää pienille elintarvikeyrityksille (TOL 2008)
 - Toimialat TOL 101, 103-110
- **Investointituki**
 - ELY-keskus: 10 000 – 2 miljoonan euron kustannuksiin
 - tukitaso 15-35 %
- **Investoinnin toteutettavuustutkimus**
 - Investoinnin toteuttamisvaihtoehtojen selvittelyyn.
 - ELY-keskus: 50 % 3 000 - 50 000 euron kustannuksiin
- **Lisäksi avustusta yritystoiminnan kehittämiseen voidaan myöntää rajoitetusti**

Tuen määrä ja valtiontukiperusta

Ely-investointituki maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen

	Harvaan asuttu maaseutu			Ydinmaaseutu			Muu maaseutualue		
	Mikro- yritys	Pieni yritys	Keskisuuri yritys	Mikro- yritys	Pieni yritys	Keskisuuri yritys	Mikro- yritys	Pieni yritys	Keskisuuri yritys
I tukialue	40 %	35 %	25 %	40 %	35 %	25 %	30 %	25 %	20 %
II tukialue	35 %	30 %	25 %	35 %	30 %	25 %	25 %	20 %	20 %
III tukialue	30 %	30 %	25 %	25 %	25 %	20 %	20 %	20 %	15 %

Tuen hakeminen ja käsittely

- Yritysrahoitusta voi hakea joko ELY-keskuksesta tai paikallisen Leader-ryhmän kautta.
- Tukihakemus vireille ennen toimenpiteen aloittamista
- Hakemus tulee vireille heti lähettämisen yhteydessä.
- Tarvittaessa tehdään täydennyspyyntö.
- Tukea voi hakea jatkuvasti. Tuettavat toimenpiteet valitaan valintajaksoittain
- Hakijan ja hakemuksen tulee täyttää tukikelpoisuusehdot, jotta hanke voi edetä rahoitettavien hankkeiden valintaan.
- Jos tukikelpoisuusehdot eivät täyty, ei pisteytetä ja tehdään hylkäävä päätös
- Tukiehdot täyttävät hakemukset arvioidaan valintaperusteiden perusteella.
- Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.
- Haut alkavat kesän kynnyksellä 2023.

**Tee hakemus Hyrrä-
asiointipalvelun kautta!**

Aiempien tukien huomioon ottaminen

- Tarkastellaan yritykselle viiden viime vuoden aikana myönnettyjä yritystukia
- Mitä aikaisemmilla tuilla on saatu aikaan?
- Onko myönnetty tukea samantapaiseen kehittämiseen tai investointiin?
- Liittyy laillisuuden harkintaan
- On osa riskikartoitusta

Kilpailutilanteen huomioiminen

- Tuen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia
 - Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa
 - ja jos yritys toimii ainoastaan paikallisesti, toiminta-alueellaan
- Tukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimiville yrityksille, jos yritys tuotteillaan tai palveluillaan korvaa alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita.

Yritystukien valintajaksot

Siirrytään yhtenäisiin valintajaksoihin koko manner-Suomessa

Valintajaksot:

- 1) 16 päivästä lokakuuta 15 päivään tammikuuta;
 - 2) 16 päivästä tammikuuta 15 päivään maaliskuuta;
 - 3) 16 päivästä maaliskuuta 15 päivään toukokuuta;
 - 4) 16 päivästä toukokuuta 15 päivään elokuuta;
 - 5) 16 päivästä elokuuta 15 päivään lokakuuta;
- Maaseudun yritystukea saa hakea jatkuvasti.
 - Valintajakson jälkeen hakemuksiin annetaan myönteiset tai kielteiset päätökset siten, että tietyinä ajanjaksona vireille tulleet hakemukset vertaillaan keskenään ja rahoitettavat hakemukset valitaan niistä valintaperusteiden mukaisesti.

Yritystukien valintakriteerit

1. Toimenpiteen toteutuspaikka	15%
2. Vaikutus alueellisten tavoitteiden saavuttamiseen	20%
3. Toimenpiteen toteutettavuus	10%
4. Toimenpiteen liiketoiminnallisuus	25%
5. Työllisyysvaikutukset	15%
6. Toimenpiteen kokonaiskestävyys, vaikutukset
kestävän kehityksen periaatteiden toteutumiseen	15%
- numeerinen asteikko 1–4, myös puolet pisteet 0,5–3,5
 - jokaisesta aihealueesta saatava vähintään 0,5 pistettä → voidaan hylätä yhden valintakriteerin perusteella
 - yhteispistemäärä vähintään 2,0

Tuen myöntämisen rajoitukset

Tukea ei voida myöntää, jos:

- hakija ollut piittaamaton aiemman myönnetyn tuen ehtojen noudattamisessa
- tuen myöntämisen edellytykset luotu keinotekoisesti
- tuen hakija on olennaisesti laiminlyönyt veroja tai muita lakisääteisiä maksuja
- tuen hakijalla on olennaisia maksuhäiriöitä, velkoja ulosotossa
- tuen hakija on vaikeuksissa oleva yritys

Lisätietoja CAP- suunnitelman yritysrahoituksesta

MMM:n ja Ruokaviraston verkkosivuilta ja osoitteista:

<https://mmm.fi/cap27>

<https://www.maaseutu.fi/>

<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maaseudun-yrittajyys/maaseudun-yritystuet/>

Keski-Suomen ELY-keskus:

Panu Kässä, 0295 024 567, Risto Janhunen, 0295 024 549

<https://www.ely-keskus.fi/maaseudun-kehittaminen>

Leader-ryhmät:

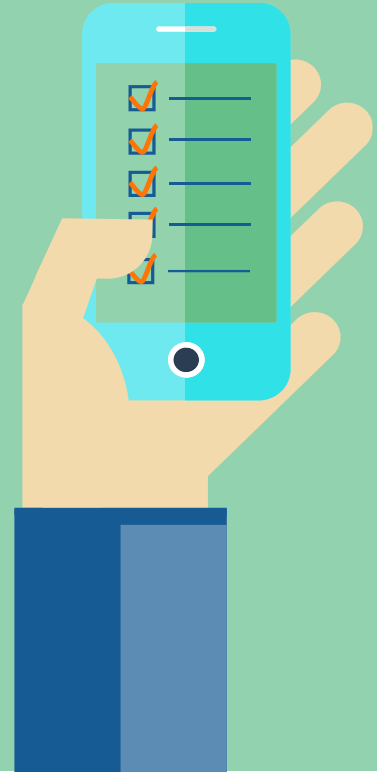
<https://keskisuomenmaaseutu.fi/>

Maaseuturahoituksen yritystuet Keski-Suomessa - yritysneuvojan opas:

<https://keskisuomenmaaseutu.fi/wp-content/uploads/2023/05/Maaseuturahoituksen-yritystuet-Keski-Suomessa.pdf>

Kiitos mielenkiinnosta

Keski-Suomen ELY-keskus
Panu Kassi, 0295 024 567
[panu.kassi\(at\)ely-keskus.fi](mailto:panu.kassi(at)ely-keskus.fi)

maaseutu.fi

Euroopan unionin
rahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

